Základní škola a Mateřská škola Tetín, okres Beroun, příspěvková organizace Hradní 66, 266 01 Tetín Čestný název: Škola Václava Hájka z Libočan	
ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE ZÁKLADNÍ ŠKOLY NA OBDOBÍ 2026–2029	
Č. j.:	172/2026/ZSMS
Vypracovala:	Mgr. Alena Bartoníčková, školní metodik prevence
Vydala:	Mgr. Ladislava Malířová, ředitelka školy
Rozsah:	základní škola; v návaznosti na mateřskou školu a školní družinu
Pedagogická rada projednala dne:	1. 9. 2026
Platnost a účinnost od:	1. 9. 2026
Strategické období:	1. 9. 2026 – 31. 8. 2029

Nahrazuje školní preventivní strategický plán platný od 1. 9. 2025.

Tento dokument je dlouhodobým koncepčním rámcem prevence. Konkrétní cíle, aktivity, termíny, odpovědnosti a rozpočet pro jednotlivý školní rok stanoví Preventivní program školy. Postupy při akutní nebo mimořádné události stanoví samostatný Krizový plán školy.

1. Postavení, účel a působnost

Školní preventivní strategie je dlouhodobý koncepční dokument Základní školy a Mateřské školy Tetín, okres Beroun, příspěvkové organizace, pro oblast primární prevence rizikového chování v základní škole. Určuje společný směr školy pro období od 1. 9. 2026 do 31. 8. 2029.

Strategie navazuje na školní vzdělávací program, školní řád, Program poradenských služeb školy, Preventivní program školy a Krizový plán školy. V rozsahu společných činností školy se její principy uplatňují také ve školní družině a při návaznosti základní a mateřské školy.

2. Právní a metodická východiska

Strategie vychází zejména z těchto předpisů a dokumentů ve znění účinném k 1. 9. 2026:

- zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, zejména § 29 a § 120a;
- vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, zejména § 7 a příloha č. 3;
- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí;
- zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek;
- vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v části vztahující se k prevenci rizikového chování ve školní družině;
- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování č. j. 21291/2010-28 a jeho aktuální tematické přílohy;
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č. j. MSMT-21149/2016;
- Metodické doporučení MŠMT ke spolupráci škol a školských zařízení s Policií ČR č. j. MSMT-6167/2025-1;
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování č. j. MSMT-780/2024-1;
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027.

Po vydání navazující národní strategie nebo při změně právních či metodických východisek škola provede mimořádnou revizi tohoto dokumentu, i kdyby dosud neskončilo jeho strategické období.

3. Východiska školy a zjišťování potřeb

Škola je menší úplná základní škola 1. stupně. Preventivní působení proto staví na osobní znalosti žáků, úzké spolupráci pedagogů, včasném zachycení změn v chování a pravidelném kontaktu s rodinou. Současně respektuje, že malý kolektiv sám o sobě nezaručuje bezpečné klima a vyžaduje systematickou práci.

Potřeby školy se zjišťují průběžně zejména prostřednictvím:

- pozorování a pedagogické diagnostiky ve třídách a školní družině;
- třídnických a komunitních aktivit, rozhovorů se žáky a jejich sebehodnocení;
- vyhodnocení absence, kázeňských opatření, úrazů a zaznamenaných projevů rizikového chování;
- podnětů zákonných zástupců, pedagogů a dalších zaměstnanců školy;
- dotazníků nebo jiných nástrojů pro zjišťování klimatu, jsou-li účelné;
- poznatků pracovníků poskytujících poradenské služby ve škole a spolupracujících odborných pracovišť;
- roční evaluace Preventivního programu školy.

Zjištění se používají pro nastavení podpory a ročního programu, nikoli k nálepkování žáků nebo tříd. Při práci s údaji škola dodržuje zásadu nezbytnosti, omezeného přístupu a ochrany soukromí.

4. Zásady preventivního působení

Zásada	Uplatnění ve škole
Bezpečí a respekt	Škola chrání důstojnost dítěte, odmítá násilí a diskriminaci a vytváří srozumitelná pravidla.
Včasnost	Změny v chování, vztazích, docházce nebo výkonu se zachycují a řeší bez zbytečného odkladu.
Přiměřenost věku	Obsah, jazyk i forma prevence odpovídají věku a individuálním potřebám žáků 1.–5. ročníku.
Ověřené postupy	Škola upřednostňuje interaktivní, dlouhodobé a odborně zajištěné programy před jednorázovým zastrašováním.
Spolupráce	Pedagogové, žáci, rodina a odborné služby postupují podle svých rolí a sdílejí pouze potřebné informace.
Participace žáků	Žáci se přiměřeně věku podílejí na pravidlech, reflexi klimatu a návrzích bezpečných řešení.
Evaluace	Účinnost se posuzuje podle předem stanovených ukazatelů, nikoli pouze podle počtu uskutečněných akcí.

5. Strategický cíl a priority 2026–2029

Hlavním cílem je dlouhodobě vytvářet bezpečné, předvídatelné a podporující školní prostředí, v němž žáci rozvíjejí sociální, emoční, zdravotní, digitální a občanské kompetence, umějí požádat o pomoc a škola včas reaguje na vznikající rizika.

Priorita	Záměr	Ukazatele naplňování
1. Bezpečné vztahy a klima	Předcházet šikaně, kyberšikaně, agresi, diskriminaci a sociálnímu vylučování; rozvíjet respekt, spolupráci a bezpečné řešení konfliktů.	Pravidla jsou se žáky pravidelně připomínána; všechny třídy mají prostor pro práci s klimatem; podněty jsou evidovány a vyhodnocovány.
2. Digitální bezpečí a zdravé návyky	Rozvíjet bezpečné, odpovědné a přiměřené používání technologií; předcházet kybernetické agresi, nadměrnému užívání a rizikovému sdílení obsahu.	Témata jsou zařazena ve všech ročnících přiměřeně věku; žáci znají základní pravidla ochrany soukromí a způsob oznámení problému; rodiče dostávají průběžné informace.
3. Zdraví, odolnost a prevence závislostí	Podporovat tělesné i duševní zdraví, sebeřízení, zvládání zátěže a odmítání tabákových, nikotinových, alkoholových, návykových a dalších rizikových produktů či aktivit.	Roční program pokrývá zdravý životní styl, návykové látky a nelátkové závislosti; žáci umějí pojmenovat riziko a bezpečnou alternativu.
4. Bezpečné rozhodování a právní povědomí	Rozvíjet schopnost odmítnout nátlak, vyhodnotit nebezpečí, chránit sebe i druhé a vyhledat pomoc; zahrnout dopravní a osobní bezpečí.	Žáci nacvičují modelové situace; přiměřeně věku vědí, kdy a koho požádat o pomoc; témata jsou propojena s výukou a školními akcemi.
5. Školní úspěšnost, docházka a začleňování	Předcházet školní neúspěšnosti, záškoláctví a prohlubování znevýhodnění; poskytovat včasnou podporu a posilovat pocit sounáležitosti.	Absence a varovné změny jsou pravidelně sledovány; podpora je nastavena včas a vyhodnocena; škola spolupracuje s rodinou a podle potřeby s odbornými službami.

Priorita	Záměr	Ukazatele naplňování
6. Společná odpovědnost školy a rodiny	Zvyšovat srozumitelnost informací, důvěru a dostupnost pomoci pro žáky, zaměstnance a zákonné zástupce.	Kontakty a způsob získání pomoci jsou dostupné; rodiče jsou informováni o preventivních prioritách; pedagogové znají své role a účastní se potřebného vzdělávání.

6. Cílové skupiny

6.1 Žáci

Strategie je určena všem žákům 1.–5. ročníku. Zvýšená, nikoli stigmatizující pozornost je věnována žákům, u nichž se objevují varovné signály ve vztazích, docházce, chování, prospěchu, duševním zdraví nebo rodinné situaci, a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami či odlišnými životními podmínkami.

6.2 Pedagogičtí a ostatní zaměstnanci

Všichni zaměstnanci vytvářejí bezpečné prostředí, znají oznamovací a komunikační cestu a jednají v rozsahu své role. Odborné řízení prevence zajišťují ředitelka školy a školní metodička prevence v součinnosti s výchovnou poradkyní, třídními učiteli a dalšími určenými pracovníky.

6.3 Zákonní zástupci

Zákonní zástupci jsou partnery školy. Dostávají srozumitelné informace o preventivních prioritách, možnostech konzultace a postupu při obavě o dítě; podle potřeby se podílejí na nastavení podpory.

7. Systém prevence a formy práce

7.1 Úrovně prevence

Úroveň	Komu je určena	Příklady
Všeobecná prevence	Všichni žáci	Výuka, etická výchova, třídnické a komunitní aktivity, projekty, bezpečnostní a zdravotní témata, práce s pravidly.
Selektivní prevence	Skupiny nebo třídy se zvýšeným rizikem	Cílený program podle zjištěných potřeb, práce s klimatem, konzultace s metodikem prevence nebo odborným pracovištěm.
Indikovaná prevence a včasná intervence	Jednotlivci s projevy rizikového chování nebo závažnými varovnými signály	Individuální podpora a koordinace s rodinou a odbornými službami; při akutním ohrožení postup podle Krizového plánu školy.

7.2 Preferované metody

- dlouhodobé a věkově navazující programy;
- nácvik dovedností, modelové situace, kooperativní a projektové učení;
- pravidelná práce s třídním klimatem a pravidly;
- aktivní zapojení žáků, reflexe a bezpečná zpětná vazba;
- pozitivní alternativy k rizikovému chování a smysluplné volnočasové činnosti;
- spolupráce s kvalifikovanými a odborně ověřenými poskytovateli programů.

Za samostatné preventivní opatření škola nepovažuje pouhé jednorázové předání informací, moralizování nebo zastrašování. Jednorázová akce se používá pouze jako součást širšího a navazujícího působení.

8. Odpovědnosti

Role	Hlavní odpovědnost ve strategii
Ředitelka školy	Vytváří organizační, personální a finanční podmínky; vydává návazné dokumenty; sleduje účinnost prevence a zajišťuje revize.
Školní metodička prevence	Koordinuje tvorbu, realizaci a evaluaci preventivního programu; metodicky podporuje zaměstnance; vede potřebnou dokumentaci a spolupráci s odbornými subjekty.
Výchovná poradkyně	Koordinuje podporu při vzdělávacích a výchovných obtížích, školní neúspěšnosti a volbě další vzdělávací cesty; spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.
Třídní učitelé	Sledují klima, docházku a změny v chování; realizují třídní prevenci; komunikují se žáky a zákonnými zástupci; předávají závažné podněty.
Pedagogičtí pracovníci	Začleňují prevenci do výuky a výchovy, uplatňují společná pravidla, zaznamenávají podstatná zjištění a poskytují součinnost.
Ostatní zaměstnanci	Přispívají k bezpečí, neprodleně předávají relevantní podněty určenému pedagogickému pracovníkovi nebo vedení školy.

Podrobné standardní činnosti pracovníků poskytujících poradenské služby stanoví Program poradenských služeb školy. Komunikační pořadí a odpovědnosti při akutní události stanoví Krizový plán školy.

9. Obsahová návaznost podle věku

9.1 První až třetí ročník

- bezpečné a respektující vztahy, rozpoznání ubližování a žádost o pomoc;
- pojmenování emocí, práce s neúspěchem a jednoduché řešení konfliktů;
- zdravé návyky, osobní bezpečí a základní rizika alkoholu, nikotinu, léků a dalších látek;
- bezpečné používání digitálních zařízení, ochrana soukromí a pravidla komunikace;
- bezpečné chování v dopravě, při sportu, na výletech a ve volném čase.

9.2 Čtvrtý a pátý ročník

- rozpoznání šikany, kyberšikany, manipulace, diskriminace a rizikové skupinové dynamiky;
- strategie odmítnutí, asertivní komunikace, odpovědnost a základní právní povědomí;
- rizika návykových látek, nikotinových výrobků a nelátkových závislostí;
- digitální stopa, rizikové sdílení, online kontakt s cizí osobou a ověřování informací;
- péče o duševní zdraví, zvládání stresu, sebepoškozování jako varovný signál a dostupná pomoc;
- bezpečné rozhodování v dopravě, ve veřejném prostoru a při školních akcích.

Konkrétní zařazení témat do předmětů, třídnických činností, projektů a programů stanoví Preventivní program školy a školní vzdělávací program.

10. Spolupráce a komunikace

Škola spolupracuje podle povahy potřeby zejména se školskými poradenskými zařízeními, střediskem výchovné péče, orgánem sociálně-právní ochrany dětí, Policií ČR, zdravotnickými a krizovými službami a s odbornými poskytovateli programů primární prevence. Aktuální kontakty jsou vedeny v Krizovém plánu školy nebo v samostatném interním adresáři.

Žáci a zákonní zástupci jsou přiměřeně informováni o možnostech podpory. Veřejné informace neobsahují citlivé údaje o konkrétních žácích ani podrobnosti, které by mohly narušit jejich ochranu nebo probíhající šetření.

11. Dokumentace a ochrana informací

- Vedou se pouze záznamy potřebné pro poskytování podpory, plnění právních povinností a vyhodnocení prevence.
- Přístup mají jen zaměstnanci, kteří informace potřebují k plnění své role.
- Sdílení se zákonnými zástupci a externími orgány probíhá podle právního důvodu, účelu a bezpečí dítěte.
- Citlivé případové záznamy nejsou součástí veřejně dostupné verze preventivních dokumentů.
- Podrobnosti vedení dokumentace o poradenských službách upravuje Program poradenských služeb školy; krizové záznamy Krizový plán školy.

12. Návaznost školních dokumentů

Dokument	Co upravuje	Aktualizace
Školní preventivní strategie 2026–2029	Dlouhodobý směr, priority, principy a způsob evaluace.	Víceleté období; průběžná kontrola.
Preventivní program školy	Roční cíle, konkrétní aktivity, termíny, odpovědnosti, cílové skupiny a ukazatele; zahrnuje také strategii předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.	Každý školní rok; závěrečná evaluace.
Program poradenských služeb školy	Rozsah poradenských služeb, role pracovníků, způsob poskytování podpory, informování a dokumentace.	Nejméně roční revize a při změně podmínek.
Krizový plán školy	Jednotné zásahové postupy, komunikační pořadí, kontakty, záznamy a krizové karty.	Nejméně roční revize a po závažné události nebo změně.
Plán činnosti školy	Roční organizační a řídicí úkoly, včetně realizace prevence, OČMU a bezpečnostních nácviků.	Každý školní rok.

13. Vazba na Preventivní program školy 2026/2027

Roční cíl / oblast	Strategická návaznost	Společný směr
1. Informovanost	Priority 2, 3 a 6	Informace žákům, pedagogům a rodičům; dostupnost pomoci.
2. Prevence kriminality	Priorita 4	Právní povědomí, bezpečné rozhodování, znalost důsledků a pomoci.
3. Šikana, kyberšikana a klima	Priority 1 a 2	Práce se vztahy, třídním klimatem a digitálním bezpečím.
4. Zdravý životní styl	Priorita 3	Tělesné a duševní zdraví, návykové látky a nelátkové závislosti.
5. Zapojení do aktivit	Priority 1 a 6	Sounáležitost, spolupráce a smysluplné trávení volného času.
6. Dopravní a osobní bezpečí	Priorita 4	Bezpečný pohyb a praktický nácvik rozhodování.
Prevence školní neúspěšnosti	Priorita 5	Včasné zachycení, podpora, docházka a spolupráce s rodinou.

Preventivní program školy 2026/2027 obsahově na tuto strategii navazuje. Při jeho nejbližší aktualizaci je vhodné ponechat v něm především roční plánování a evaluaci a podrobné obecné informace o poradenských službách odkazovat na Program poradenských služeb školy.

14. Evaluace a revize

Školní metodička prevence ve spolupráci s vedením školy každoročně:

- vyhodnotí naplnění cílů a ukazatelů Preventivního programu školy;
- porovná zjištění o klimatu, docházce, školní neúspěšnosti a projevech rizikového chování s předchozím obdobím, jsou-li údaje srovnatelné;
- posoudí přínos realizovaných programů, zapojení cílových skupin a potřeby dalšího vzdělávání zaměstnanců;
- navrhne priority a opatření pro následující školní rok;
- ověří soulad této strategie s Preventivním programem, Programem poradenských služeb a Krizovým plánem školy.

Samotný počet akcí není důkazem účinnosti. Hodnocení vychází také ze změn ve znalostech a dovednostech žáků, z kvality vztahů, dostupnosti pomoci, včasnosti reakce a z přiměřeného zapojení žáků a rodin.

Mimořádná revize se provede po změně právních nebo metodických východisek, po závažné události, při významné změně podmínek školy nebo po vydání navazující národní strategie primární prevence. Celkové vyhodnocení této strategie bude zpracováno nejpozději do 31. 8. 2029.

15. Závěrečná ustanovení

1. Tato strategie nabývá platnosti a účinnosti dne 1. 9. 2026.
2. Nahrazuje školní preventivní strategický plán platný od 1. 9. 2025.
3. S dokumentem budou prokazatelně seznámeni pedagogičtí pracovníci; ostatní zaměstnanci v rozsahu potřebném pro jejich činnost.
4. Změny se provádějí písemným dodatkem nebo vydáním nového úplného znění.

Mgr. Alena Bartoníčková školní metodik prevence	Mgr. Ladislava Malířová ředitelka školy
Datum a podpis:	Datum a podpis: